

Naša autistická škola

Zriadením Základnej školy pre žiakov s autizmom v Bytči od 01.09.2020 sme poskytli žiakom z regiónu príležitosť vzdelávať sa v blízkosti svojho bydliska a rodičom sme zmiernili každodenné ťažkosti s dochádzkou ich detí do najbližšej školy, ktorá je v Žiline – Bánovej.

Od času, kedy sme sa začali zaoberať myšlienkou potreby zriadenia školy pre deti a žiakov s poruchami autistického spektra, stála pred pedagógmi našej školy veľká výzva s mnohými cieľmi a plánmi, ktoré sa snažíme postupne naplňovať.

V ZŠ pre žiakov s autizmom sa v tomto školskom roku vzdeláva 14 žiakov v troch triedach. V dvoch triedach sa žiaci vzdelávajú podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a v jednej triede sa vzdelávajú žiaci podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia.

Vo všetkých triedach vyučujú kvalifikovaní pedagógovia a asistenti, ktorí si neustále dopĺňajú nové poznatky a informácie z oblasti výchovy a vzdelávania žiakov s PAS. Z ponúk vzdelávacích aktivít si vyberáme vzdelávania zamerané na problematiku vzdelávania a výchovy žiakov s PAS a získané vedomosti a zručnosti aktívne využívame vo vzdelávacom procese. V tomto školskom roku sa učitelia zúčastňovali rôznych odborných webinárov (Ako byť dobrým asistentom učiteľa, Prístup Teacch, Dieťa s ADHD, Terapia vo vzdelávacích programoch, Kedyž nechce spolupracovať, Dirfloortime u detí s autizmom, Kedyž má dieťa nevníma, Čaro zmyslovej stimulácie nielen v Snoezelene).

Žiakom sme vytvorili vhodné nerušivé pracovné prostredie. Navrhli sme školské lavice, ktoré sú špeciálne vyrobené pre potreby žiakov s autizmom. Lavice zabezpečujú žiakom menej rušivé prostredie na vzdelávanie, poskytujú prehľadnú štruktúru učebných pomôcok. Súčasťou každej lavice je aj individuálny denný plán pre každého žiaka. V každej triede je relaxačný kútik, v ktorom žiaci po vypracovaní stanovených úloh môžu oddychovať, venovať sa činnostiam, ktoré obohacujú ich každodenný život.

Pedagogickí zamestnanci školy aktívne spolupracujú s odbornými zamestnancami Centra špeciálnopedagogického poradenstva, ktorí dopĺňajú odborný tím pri formovaní osobnosti každého jedného dieťaťa s poruchou autistického spektra.

V triede AUT II. je vytvorené malé podnetné multisenzorické prostredie vybavené výhrevnou poduškou, masážnym kreslom, aromalampou, projektorom aura s obrázkovými kotúčmi a svetelným valcom. Používaním svetelných a zvukových prvkov sa snažíme u žiakov navodzovať zmyslové zážitky, ktoré majú relaxačný alebo aktivačný vplyv – vytvárajú záujem, navodzujú spomienky, usmerňujú vzťahy. Priestor Snoezelen pôsobí aj ako terapeutické médium pri liečbe psychických problémov, fyziologických problémov, ADHD, problémov s pozornosťou a motiváciou. Pre našich žiakov je malé multisenzorické prostredie zdrojom zmeny, pozitívnych zážitkov a emócií.

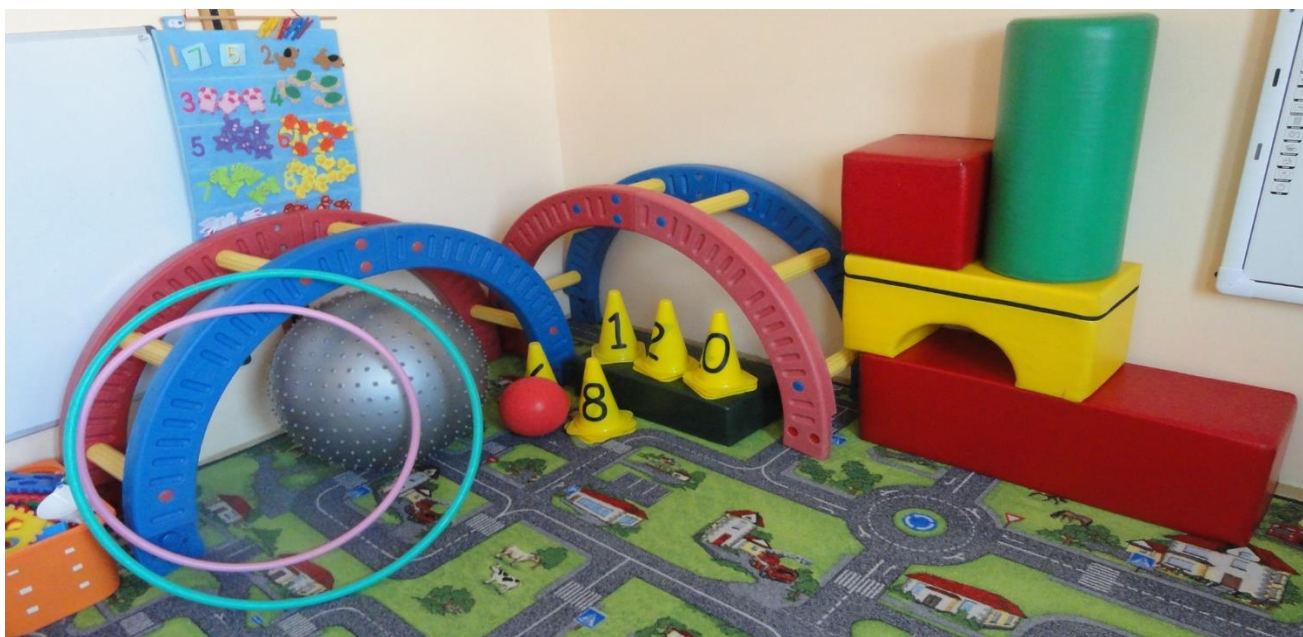
Pre potreby výchovno-vzdelávacieho procesu si pedagógovia sami zhotovili rôzne typy učebných pomôcok. Jednou z nich je aj panel z našívaných suchých zipsov na nástenné aplikácie. Slúži na rozvíjanie motoriky, pozorovacích a komunikačných schopností.

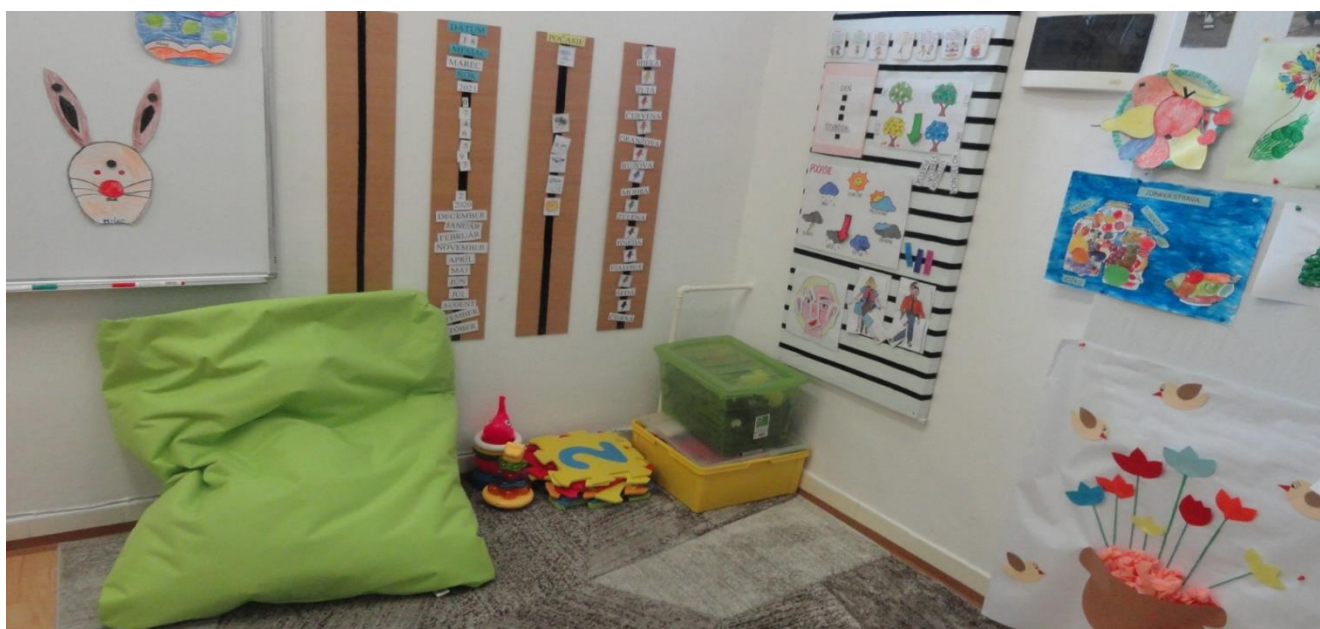
Do triedy AUT I. bola zakúpená nová interaktívna tabuľa, farebná kopírka, laminovačka, sololity na zhotovenie krabicových úloh, nové sady Šimonových pracovných listov (Rozvoj logického myslenia, Už sa teším do školy, Zábavné počítanie, hravá abeceda a poznávanie sveta, Celkový rozvoj, Grafomotorické cvičenia, Rozvoj jemnej motoriky, Rozvoj sluchového vnímania a rozlišovania hlások, slabík a slov, Dokresľovanie a uvoľňovacie cviky, Grafomotorika a kreslenie, Rozvoj myslenia a reči).

V triede vyučujúci vytvorili priestor pre sensorické vnímanie, kde majú žiaci k dispozícii žinenku, rôzne balančné pomôcky, fitloptu, vak, rôzne vrecúška a predmety na hádzanie, triafanie a chytenie, penové kvádre, preliezací tunel, kužele, rôzne drobné hmatové pomôcky a hmoty difúznej štruktúry. V tomto priestore má pedagóg možnosť na neštruktúrované pozorovanie dieťaťa. Vidí, ako dieťa funguje, ako reaguje na rôzne pomôcky, aké činnosti si vyberá, akým objektom sa vyhýba, ako je aktívne, ako si vie vymýšľať a tvoriť v rámci tohto priestoru. Realizujeme tu cvičenia na precvičovanie rovnováhy, orientácie na vlastnom tele, prirodzeného postupu a radenia pohybov. Snažíme sa zistiť, ktorý problém v bežnom správaní môže súvisieť so zmyslovým systémom.

V triede AUT III. majú žiaci tiež vytvorený priestor na relaxáciu, spoločné hry i prácu v komunitnom kruhu. Pre potreby výchovno-vzdelávacieho procesu si pedagógovia aj v tejto triede sami zhotovili rôzne typy učebných pomôcok. Jednou z nich je aj panel z našívaných suchých zipsov na nástenné aplikácie. Slúži na rozvíjanie motoriky, pozorovacích a komunikačných schopností.

Už od samého začiatku práce so žiakmi s poruchami autistického spektra vyrábajú asistenti a učitelia pre žiakov rôzne typy krabicových úloh pre všetky vzdelávacie oblasti. V súčasnosti tieto typy úloh vkladáme do obalov zo sololitu, aby boli využiteľné viacero rokov.

Využívame ich aj na nácvik globálneho čítania pre žiakov, ktorí sa nedokážu naučiť čítať analyticko-syntetickou metódou. Globálne čítanie navyše vyvíja vizuálnu pozornosť a pamäť. Podstatou globálneho čítania je, že dieťa sa môže naučiť rozoznávať celé písané slová bez toho, aby izolovalo jednotlivé písmená. Pri výučbe globálneho čítania sa musí dodržiavať postupnosť a dôslednosť. Slová, ktoré chceme naučiť dieťa čítať, by mali naznačovať predmety, činy a javy, ktoré sú mu známe. Žiaci majú pripravené úlohy na čítanie jednoslabičných slov a na čítanie slov zaradených do pojmových skupín, s ktorými sa dieťa s autizmom najviac stretáva v procese vzdelávania i v domácom prostredí.

Každý žiak s poruchou autistického spektra má vypracovaný individuálny vzdelávací program na obdobia september, október – január, február – jún. Vypracovávajú ho vyučujúci na základe obsahu vzdelávania štátnych a školských vzdelávacích programov a odporúčaní odborných zamestnancov centra špeciálno-pedagogického poradenstva. Veľká pozornosť je venovaná rozvíjaniu komunikačných schopností našich žiakov. O napredovanie žiakov v oblasti kognitívnej, afektívnej i psychomotorickej sa stará aj fyzioterapeut, logopéd/špeciálny pedagóg pre deti a žiakov s poruchami komunikácie, školský psychológ i školský špeciálny pedagóg, špeciálny pedagóg pre deti so sluchovým postihnutím.

Všetci sa budeme snažiť posúvať hranice našich detí a žiakov tak, aby dosiahli čo najvyššiu možnú úroveň poznania a vedeli použiť získané vedomosti a zručnosti v praktickom živote.